

2021-10-29

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Lise Donovan
070-2856210
Lise.Donovan@tco.se

Remissvar angående SOU 2021:64

Ersättning till brottsoffer

Refnr: Ju2021/02755

TCO har erhållit betänkandet Ersättning till brottsoffer på remiss och TCO lämnar härmed följande yttrande som huvudsakligen begränsar sig till frågor som mer direkt berör arbetslivet.

TCO tillstyrker förslaget att nivåerna på *kränkningersättningen* bör *höjas*. Sådan ersättning syftar bland annat till att kompensera för den kränkning av den personliga integriteten som ett brott innebär. Svensk lagstiftning behöver på många områden, inte minst inom arbetslivet, en ökad respekt för och förstärkning av skyddet för den enskildes personliga integritet.

Kränkningersättningen är generellt för låg och står inte i överensstämmelse med det allmänna rättsmedvetandet. Det är viktigt att ersättningen överensstämmer med rådande samhällsvärderingar och utgör en adekvat kompensation för den kränkning som ett brottsoffer har utsatts för.

TCO instämmer i behovet av att *generellt* öka betydelsen av *upprättelsemomentet* i kränkningersättningen och därmed också vikten av att höja nivån på ersättningen. TCO kan även instämma i att behovet av upprättelse typiskt sett kan antas öka i takt med att graden av kränkning ökar. TCO vill dock särskilt betona vikten av skadeståndet som en bekräftelse av och en upprättelse för den kränkning som det innebär att bli utsatt för ett brott i sin yrkesutövning. Det gäller inte minst sådant arbete som innebär myndighetsutövning eller är en del av samhällsbärande funktioner, men inte enbart.

Hot och våld, eller risken för att bli utsatt för hot och våld på arbetsplatsen, förekommer inom de flesta branscher och yrken inom såväl privat som offentlig sektor.

Det drabbar dem som arbetar i blåljusverksamhet, där polis, räddningstjänst och ambulanssjukvård intar en särställning, men även tjänstemän i andra verksamheter, såsom skola, vård och omsorg, är utsatta, liksom socialtjänst och många myndigheter. Yrkesgrupper som journalister, kulturutövare och andra som utgör

en grundläggande och viktig del av vår demokrati och av samhällsdebatten, drabbas också. Även fackliga förtroendevalda och skyddsombud är utsatta.

En höjning av kränkingsersättningen är en viktig signal om att brott som riktas mot någon som utför sina arbetsuppgifter eller förtroendeuppdrag, inte minst i en offentlig tjänst, inte tolereras i ett demokratiskt samhälle.

Regeringen bör i den fortsatta beredningen överväga om inte ett brott som är riktat mot en anställd som utför sina arbetsuppgifter som ett led i myndighetsutövning eller som på annat sätt utgör en del av en samhällsbärande funktion ska vara en sådan situation där *en relativ höjning av kränkingsersättningen är särskilt motiverad*.

När det gäller rätten till kränkingsersättning för poliser och andra *yrkesgrupper med särskild beredskap* för att utsättas för vissa typer av angrepp hänvisar TCO till remissyttrandena från de medlemsförbund som företräder medlemmar i dessa yrkesgrupper.

TCO vill i detta här särskilt peka på att Förbundet för anställda i Tullverket och Kustbevakningen i sitt remissvar pekat på att även Kustbevakningen bör finnas med i detta sammanhang. Vårdförbundet anser att det viktigt att regeringen i den fortsatta beredningen tydliggör att rätten till kränkingsersättning endast i yttersta undantagsfall kan nedsättas eller helt bortfalla med motivering att brottsoffret ska anses ha särskild beredskap för att möta våld i sitt arbete. Det är en viktig signal, inte minst för att säkerställa att den legitimerade sjukvårdspersonalen ska kunna utföra sitt arbete.

Läraryrket instämmer i utredningens konstaterande att lärare *inte* är en sådan yrkesgrupp som bör anses ha någon särskild beredskap för att bli angripna.

För Tjänstemännens centralorganisation

Therese Svanström
Ordförande

Lise Donovan
Jurist